

Programma 2 Kansrijk opgroeien

25 september 2025

Maatschappelijke effecten

Alle kinderen in Gooise Meren groeien kansrijk op.

De gemeente Gooise Meren faciliteert de onderwijsinstanties in het uitvoeren van hun taak en draagt zorg voor voldoende en kwalitatief goede onderwijshuisvesting.

Daarnaast zet de gemeente zich in voor het laagdrempelig toegankelijk maken van mogelijkheden voor talentontwikkeling, zoals sport, muziek- en cultuuronderwijs.

Beleidsnota's

Beleidsplan sociaal domein 2022

Integraal beleidsplan jeugd Gooise Meren april 2024

Uitvoeringsprogramma jeugd Gooise Meren 2026-2027

Beleidskader onderwijskansen Gooise Meren

Visie Onderwijshuisvesting Gooise Meren 2024

Integraal Huisvestingsplan onderwijs Gooise Meren 2024

2.1. Jeugdbeleid

Wat willen we bereiken?

Gooise Meren is met haar ligging en voorzieningen een prachtige gemeente om in op te groeien. Als gemeente willen wij dat alle kinderen de mogelijkheid krijgen dit kansrijk te doen, waarbij wij voorwaardenscheppend, stimulerend en toegankelijk zijn. We dragen bij aan de brede ontwikkeling van jeugdigen door een breed en inclusief aanbod aan onderwijs, opvang, sport, speelgelegenheid en kunst/cultuur. Zo is het staand beleid dat we speelplekken op verzoek inclusief toegankelijk maken, dat we jongeren ondersteunen bij initiatieven en de toegang tot sport en cultuur stimuleren.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- we voeren de nota integraal jeugdbeleid uit op basis van het uitvoeringsprogramma.
- we betrekken jeugd steeds bij ons beleid en de keuze voor voorzieningen.

Wat gaan we ervoor doen in 2026?

Beleidsvorming algemeen

Huisvesting consultatiebureau in Muiden

Het consultatiebureau speelt een belangrijke rol in de ontwikkeling van kinderen door middel van preventieve gezondheidszorg en laagdrempelige opvoedingsondersteuning. Er is een grote vraag in Muiden voor een consultatiebureau functie. De dichtstbijzijnde locatie is nu gelegen in buurtcentrum De Rijver in Muiderberg. Met de komst van de wijk Krijgsman is het aantal jonge kinderen in Muiden enorm gegroeid. Inmiddels is het ruime merendeel (79%) van de bezoekers aan het consultatiebureau in De Rijver uit Muiden afkomstig. Dat zwaartepunt komt de komende jaren alleen nog maar meer in Muiden te liggen, terwijl het aantal bezoekers vanuit Muiderberg stagneert. Ons beleid is erop gericht het aanbod daar te brengen waar de vraag is. Daarmee zorgen we voor een effectieve en efficiënte ondersteuning van onze inwoners. Daarom willen we in 2026 het consultatiebureau verhuizen van Buurtcentrum De Rijver in Muiderberg naar een nader te bepalen locatie in Muiden. We zijn hierover momenteel met partijen in gesprek.

Kansrijke Start structureel maken

Kansrijke Start draagt, met name bij gezinnen in kwetsbare situaties, bij aan een goede start. Juist omdat de ontwikkeling van een kind in de eerste 1000 dagen razendsnel gaat, is het van fundamenteel belang dat deze goed verloopt: er is maar één kans op een goede start. Als de ontwikkeling niet goed gaat, moet een kind de rest van zijn of haar leven knokken om met die achterstand om te gaan. Een kind met een goede start heeft meer kansen op een goede fysieke en psychische gezondheid. En op het ontwikkelen van talenten en zelfontplooiing, deelname aan onderwijs en participatie op de arbeidsmarkt en meedoen in de samenleving. Dit heeft daarmee ook effect op toekomstige generaties.

Vanuit deze landelijke ketenaanpak voeren wij vier bewezen effectieve en wetenschappelijk onderbouwde interventies uit. Het gaat om Nu Niet Zwanger (NNZ), Stevig Ouderschap en Stevig Ouderschap Prenataal en de Workshop Aanstaaende Ouders (WAS). Preventie is vaak moeilijk te kwantificeren, maar voor Kansrijke Start zijn, bijvoorbeeld bij het Nederlands Centrum Jeugdgezondheid (NCJ), verschillende rekenmodellen ontwikkeld die de kosten en baten inzichtelijk maken. Daaruit weten we dat een goede start voor ieder kind de ultieme vorm van preventie is. Uitvoering van de verschillende interventies van Kansrijke Start (juist ook de bovenwettelijke) heeft een direct verband met het beperken van de instroom in de jeugdzorg.

De genoemde interventies worden momenteel uitgevoerd op regionale pilotbasis (NNZ) en op basis van een

tijdelijke dienstverleningsovereenkomst (SO, SO Prenataal, WAS) die eind 2026 afloopt. De tijdelijke DVO wordt t/m 2026 bekostigd vanuit de GALA middelen (zie programma 1.1 Gezondheid). Deze middelen zijn echter niet toereikend; er is een aanvulling van €20.000 nodig voor 2026. Vervolgens willen we de bekostiging van deze interventies structureel maken, omdat ze van grote invloed zijn op jeugdigen en gezinnen in de meest kwetsbare situaties.

Uitbreiding jeugdparticipatie met 0,5 fte

Het college heeft veel ambitie ten aanzien van jeugd- en kinderopparticipatie. Afgelopen jaar zijn we gestart met de kinderraad en werken we momenteel aan nieuwe vormen van jeugdparticipatie. Gebleken is dat de hiervoor beschikbaar gestelde capaciteit krap is. We voorzien dan ook dat er voor het goed opzetten en uitvoeren van jeugdparticipatie meer capaciteit nodig is dan reeds beschikbaar (= 0,2 fte) is gesteld. De inschatting is dat er 0,5 fte extra nodig is voor de ambities m.b.t. jeugdparticipatie.

2.2. Jeugdzorg

Wat willen we bereiken?

In ons aandeel voor de zorg voor onze jeugd stimuleren we een snelle en adequate hulpverlening. Door instroom te verlagen en doorstroom en uitstroom te bevorderen willen we dat er minder kinderen in de jeugdzorg zitten. We investeren gericht in preventie en zetten in op preventie en zetten in op normaliseren en de-medicaliseren. Zo waarborgen wij dat zorg beschikbaar blijft voor die kinderen die het echt nodig hebben.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- we investeren in collectieve voorzieningen die preventief werken, zoals zorg voor passende hulp voor jeugdigen bij ingrijpende keuzes.
- we kijken o.a. bij verlengingen telkens kritisch of specifieke jeugdzorg nog steeds de beste oplossing is voor jeugdigen en gezinnen.
- we zorgen voor versterking van het gemeentelijk jeugdteam, zodat er meer tijd is om tot een op maat gesneden toeleiding te komen en de hulptrajecten te kunnen volgen.

Wat gaan we ervoor doen in 2026?

Actualisering verordening jeugdhulp

De van kracht zijnde Verordening jeugdhulp uit 2019 bevat verouderde bepalingen. Gelet op de jurisprudentie en een aantal wijzigingen in de Jeugdwet, dient deze verordening te worden geactualiseerd. We bieden de raad daarom een geactualiseerde Verordening jeugdhulp ter vaststelling aan, uiterlijk in het tweede kwartaal van 2026.

Beleidsvorming algemeen

Regievoering gestapelde en zwaardere zorg

De gemeente maakt een analyse o.b.v. data van de casuïstiek met de hoogste kosten. Deze analyse bespreekt de gemeente met alle betrokken partijen, w.o. het gezin. Op basis van de analyse en de gesprekken zet de gemeente op casusniveau in op voorkomen c.q. verminderen van stapelingen en dubbelingen in de hulp en ondersteuning. Dit vraagt extra capaciteit maar betekent op termijn beter passende hulp en ondersteuning tegen lagere kosten. De jeugdzorgkosten groeien hierdoor minder hard en aan de betrokken gezinnen kan beter passende zorg worden geboden van betere kwaliteit.

Uitbreiding inzet POH Jeugd

Afgelopen jaar zijn we gestart met de pilot Praktijkondersteuner Jeugd (POH Jeugd). De POH Jeugd is in dienst bij de gemeente en maakt deel uit van ons jeugdteam. Al in de pilotfase zien we dat deze brugfunctie tussen gemeente en huisartsen zijn vruchten afwerpt. Bij vragen rond opvoeden en opgroeien is niet altijd een zorgantwoord nodig. De POH Jeugd kijkt ook primair naar hulp en ondersteuning in de directe omgeving van jeugdigen en ouders. De POH Jeugd brengt kennis over de sociale kaart bij de deelnemende huisartsenpraktijken, en vervult een consultatie- en adviesfunctie. Ten aanzien van normaliseren en de-medicaliseren heeft de POH Jeugd al meermaals de vraag van een inwoner kunnen terugbrengen van een initiële diagnostiekvraag (traject binnen de specialistische jeugdhulp) naar het kunnen volstaan met een aantal gesprekken met de POH Jeugd (en bijbehorende handvatten die daarin werden geboden). Waar mogelijk

biedt de POH Jeugd laagdrempelige kortdurende hulp, waarmee jeugdigen en ouders zo snel mogelijk op eigen kracht zelf weer verder kunnen. Er wordt, in samenspraak met de huisartsen, kritischer gekeken of en hoe jeugdhulp wordt ingezet.

In 2026 willen we meer huisartsenpraktijken in onze gemeente faciliteren met een POH Jeugd, door deze functie met 3 fte uit te breiden, waarvan 2,5 fte uitvoerende medewerkers en 0,5 fte beleidscapaciteit. Wij verwachten dat de instroom naar jeugdzorg hiermee verminderd en dat de jeugdzorgkosten beheersbaarder worden.

Uitbreiding team Jeugd met 1 fte consulent basishulp

Wij willen gezinnen nog meer versterken, zodat jeugdigen gezond, veilig en kansrijk op kunnen opgroeien. Volgens de Hervormingsagenda Jeugd moeten gezinnen daarvoor o.a. laagdrempelig toegang hebben tot lokale teams die basishulp bieden. Het verlenen van basishulp is een nieuwe taak voor het gemeentelijk jeugdteam. Om het verlenen van basishulp te implementeren in het jeugdteam en uit te laten voeren door dit team, is uitbreiding van het gemeentelijk jeugdteam nodig.

Daarnaast willen we dat medewerkers uit het gemeentelijk jeugdteam zich inzetten voor de projecten uit het 'Programma Verbeteren van Instroom, Doorstroom en Uitstroom' (IDU) van de Regio Gooi en Vechtstreek. De resultaten van IDU zullen waarschijnlijk leiden tot een structurele uitbreiding van taken in het jeugdteam, zoals intensievere samenwerking met scholen en ketenpartners.

Wij verwachten dat door het zelf verlenen van basishulp en de uitvoering van IDU op lange termijn, minder dure, ingekochte jeugdhulp nodig zal zijn.

Zonder uitbreiding kunnen we niet optimaal participeren in landelijke en regionale ontwikkelingen. Gelet op het risico dat de kosten van jeugdzorg in de toekomst nog verder zullen toenemen, is dat echter essentieel. Door uitbreiding van het gemeentelijk jeugdteam komen de volgende concrete taken niet onder druk te staan:

- Uitvoering van de Hervormingsagenda Jeugd op het gebied van basishulp.
- Deelname aan regionale IDU-projecten.
- Invloed op de resultaten van IDU-pilots.

2.3. Onderwijs & onderwijshuisvesting

Wat willen we bereiken?

We willen dat kinderen vrije keuzes en gelijke kansen en behandeling krijgen in het onderwijs. We werken hierbij actief samen met de onderwijsinstanties. **Het Integraal Huisvestingsplan (IHP)** is het richtsnoer voor onderwijshuisvesting. De arbeidskrapte en de stijging van de bouwkosten vragen om scherpere prioritering in de tijd. We kijken naar multifunctioneel gebruik van de huisvesting voor zowel onderwijs als voor activiteiten buiten schooltijd.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- we stimuleren gelijke kansen voor alle kinderen bij de aanmeldprocedures voor scholen (PO & VO).
- het Integraal Huisvestingsplan (IHP) is het richtsnoer voor onderwijshuisvesting.

Wat gaan we ervoor doen in 2026?

Beleidsvorming algemeen

Heroverwegen investeringsplanning

Onderwijsachterstandenbeleid alleen inzet budget rijk

Uitvoeringsplan integraal huisvestingsplan 2027-2028 opstellen

We stellen met de betreffende schoolbesturen het uitvoeringsplan IHP voor 2027 en 2028 op. Hierin worden de specifieke bouwplannen die voor 2027 en 2028 gepland staan nader uitgewerkt.

Welke verbonden partijen zijn erbij betrokken?

Deze verbonden partijen dragen bij aan het bereiken van de maatschappelijke effecten van programma 2:

- Regio Gooi en Vechtstreek
- Stichting Basisonderwijs Gooi en Vechtstreek (werknaam Talent Primair)

Voor meer informatie verwijzen wij naar de paragraaf Verbonden partijen.

Wat mag het kosten?

Excel-tabel

Omschrijving (toelichting)

Excel-tabel

Kansrijk opgroeien	Realisatie 2024	Begroting 2025 (na wijziging)	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
<i>Bedragen x € 1.000</i>						
Lasten						
Jeugdbeleid	1.722	-	-	-	-	-
Jeugdzorg	19.562	16.406	20.095	19.917	17.567	17.343
Onderwijs en onderwijshuisvesting	4.541	10.993	9.632	10.143	10.643	11.153
Totaal lasten	25.826	27.399	29.726	30.061	28.211	28.495
Baten						
Jeugdbeleid	118-	-	-	-	-	-
Jeugdzorg	745-	20-	20-	20-	585-	588-
Onderwijs en onderwijshuisvesting	281-	228-	110-	110-	110-	110-
Totaal baten	1.144-	248-	130-	130-	695-	699-
Resultaat voor bestemming	24.682	27.151	29.596	29.930	27.515	27.797
Onttrekkingen reserves						
Jeugdbeleid	26-	26-	26-	26-	26-	26-
Onderwijs en onderwijshuisvesting	603-	309-	309-	309-	309-	309-
Totaal onttrekkingen reserves	628-	335-	335-	335-	335-	335-
Saldo reserves	628-	335-	335-	335-	335-	335-
Resultaat na bestemming	24.053	26.816	29.261	29.596	27.181	27.462

Omschrijving (toelichting)

Toelichting verschillen

Verschil is € 2,4 mln. nadelig, met name bestaande uit:

We verhogen de raming van het Jeugdbudget tot het niveau van 2024 (€ 1,8 mln. N) en verwerken de effecten uit de meicirculaire (€ 1,4 mln. N).

De kapitaallasten van de onderwijshuisvesting nemen enerzijds toe op basis van de realisatie van renovatie resp. nieuwbouwprojecten (€ 1,7 mln. N). Daartegenover staat een verlaging van de raming van de kapitaallasten tot het feitelijk verwachte niveau en daardoor het verwachte overschot niet te storten in een reserve (€ 2,5 mln. V)

Excel-tabel

Omschrijving (toelichting)

Investerings

We hebben het voornemen om in 2026 investeringen te doen in Onderwijshuisvesting (IHP). De totale investeringsuitgaven bedragen € 10,8 miljoen. De kapitaallasten van deze voorgenomen investeringen zijn verwerkt in het meerjarenperspectief van deze programmabegroting. Voor detailinformatie wordt verwezen naar bijlage 1.

Indicatoren

Indicatoren

Jeugdbeleid

nr.	Omschrijving indicator	2021	2022 *	2023	2024	Streefwaarde	Bron
1.	Middelengebruik						Gezondheidsmonitor Jeugd, GGD'en en RIVM
1.1	Het percentage jeugdigen dat 5 of meer drankjes bij één gelegenheid heeft gedronken in de afgelopen vier weken	30,8		27,1	heeft alcohol gedronken: 27,6 is dronken geweest: 18,8	18,2 (landelijk gemiddelde)	
1.2	Het percentage jeugdigen dat wekelijks rookt	9,8		10,1	9,2	6,2 (landelijk gemiddelde)	
1.3	Het percentage jeugdigen dat wekelijks vapet			8,4	10,8	9,1 (landelijk gemiddelde)	
1.4	Het percentage jeugdigen dat ooit wiet/hasj heeft gebruikt	17,3		14,9	12,5	9,1 (landelijk gemiddelde)	

* De gegevens van de Gezondheidsmonitor zijn eens per 2 jaar beschikbaar en kunnen variëren in uitgevraagde thema's, waardoor niet ieder jaar dezelfde data beschikbaar zijn. Hierdoor zijn voor de indicatoren Jeugdbeleid in 2022 geen waarden ingevuld.

Toelichting:

1. Het middelengebruik onder jeugdigen daalt, met als uiteindelijk streven daling tot het landelijk gemiddelde op alle vormen van middelengebruik.

Indicatoren
Jeugdzorg

nr.	Omschrijving indicator	2021	2022	2023	2024	Streefwaarde	Bron
1.	Geïndiceerde jeugdhulp en gedwongen jeugdhulp						CBS Statline, Waarstaatjegemeente.nl
1.1	Het percentage jongeren met jeugdhulp (van alle jongeren tot 18 jaar)	10,8	11,2	13,4	13,0	13,5 (landelijk gemiddelde)	
1.2	Het percentage jongeren met jeugdbescherming (van alle jongeren tot 18 jaar)	0,7	0,9	0,7	0,7	0,7	
1.3	Het percentage jongeren met jeugdreclassering (van alle jongeren van 12 tot 23 jaar)	0,1	0,1	0,1	0	0,1	

Toelichting:

1. Het aantal jeugdigen met geïndiceerde jeugdhulp ligt iets onder het landelijk gemiddelde. De verwachting is dat de inzet van de POH Jeugd en het verlenen van basishulp door het lokale team een mogelijke daling van geïndiceerde jeugdhulp ondersteunt. Deze interventies sluiten aan op de uitvoering van de landelijke Hervormingsagenda Jeugd.

Voor jeugdbescherming ligt het landelijk gemiddelde op 1 en voor jeugdreclassering op 1,3. Wij streven ernaar dat onze score op ons huidige, lagere niveau blijft of verder daalt.

Indicatoren
Onderwijs &
Onderwijshuisvesting

nr.	Omschrijving indicator	2021	2022	2023	2024	Streefwaarde	Bron
1.	Achterstandsscore gemeente	9,35	74,98	292,93	280,69		CBS
2.	Gebouwen met voldoende ruimte, technische kwaliteit, functionaliteit en binnenklimaat			<50% van de schoolgebouwen	<50% van de schoolgebouwen	100% van de schoolgebouwen in 2039 is gerenoveerd of nieuwgebouwd en te beoordelen als goed op de genoemde aspecten.	IHP 2024
3.	Gebouwen die een zo klein mogelijk ecologische footprint hebben			WEii-metingen gedaan voor 50% van de gebouwen, waarvan slechts 1 als Paris Proof* beoordeeld	WEii-metingen gedaan voor 50% van de gebouwen, waarvan slechts 1 als Paris Proof* beoordeeld	100% van de schoolgebouwen in 2039 zijn gemeten en verduurzaamd, waardoor bij de WEii-metingen voor alle gebouwen de klasse zuinig of hoger wordt behaald.	IHP 2024

Toelichting:

- Het CBS meet op basis van risico-indicatoren onderwijsachterstanden. Dat kan door met de indicator de onderwijsscores per peuter (2,5 tot 4 jaar) en basisschoolleerling te berekenen en die met een bepaalde formule op te tellen tot achterstandsscores per gemeente. Deze scores drukken dan de verwachte onderwijsachterstand per gemeente uit, op basis waarvan OCW het onderwijsachterstandenbudget over gemeenten kan verdelen. Achterstandsscores worden op individueel niveau gemeten aan de hand van risico indicatoren. Deze worden ook per school bekeken. In Gooise Meren hebben enkele scholen een hoge achterstandsscore.

	2021	2022	2023	2024	2025
St. Vitusschool	269,49	263,09	220,08	175,23	210,87
Zonnewijzer	287,36	281,72	404,61	358,52	374,15
Tweemaster	110,49	90,48	81,77	126,9	126,9
Comeniuschool			44,7	47,86	67,1
Julianaschool					26,46
Kwartellaan					

- Het geven van onderwijs is goed mogelijk als gebouwen voldoen aan een aantal aspecten. Deze gebouwen zijn ruim genoeg, hebben een goede technische kwaliteit, een goede functionaliteit en goed binnenklimaat.
 - Gebouwen die een zo klein mogelijke ecologische footprint hebben dragen bij aan een leefbare omgeving voor alle inwoners. Ze scoren goed op duurzaamheid en circulariteit. In 2023 is de WEii indicatie van de helft van de schoolgebouwen gemeten (van zeer onzuinig, via onzuinig, gemiddeld, zuinig, zeer zuinig, Paris Proof naar WENG - Werkelijk Energie Neutraal). Van deze gebouwen werd 56% beoordeeld als zuinig of beter, met Paris Proof als hoogste beoordeling voor slechts 1 gebouw.
- * De klasse Paris Proof is gebaseerd op de door Dutch Green Building Council opgestelde doelwaarden voor het realiseren van de 2050-doelstelling van het akkoord van Parijs. Werkelijk energieneutraal (WENG) staat voor een gebouw dat per jaar evenveel energie produceert als het gebruikt.